

Casa de les Trabucades

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Raval del Remei, núm. 14
Alçada: 214

Coordenades:

Latitud: 41.63673
Longitud: 2.16181
UTM Est (X): 430189
UTM Nord (Y): 4609783

Classificació

Número de fitxa: 08033 - 81
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Popular Modern
Segle: XVII-XVIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: l'estat general de la façana és deplorable.
Caldria fer una intervenció d'urgència a la façana per tal de conservar els impactes realitzats pels trabucs.
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Número inventari: Sí (IPA 34614)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 02005 DG3100A
Autoria de la fitxa: Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dl., 22/09/2008 - 02:00

Descripció

Casa de planta rectangular, construïda entre mitgeres, que consta de planta baixa i dos pisos amb coberta a dues vessants, de teula àrab. La planta baixa està composta per una petita porta estreta per on s'accedeix al primer pis i una porta de ferro galvanitzat on actualment hi ha un magatzem de pintures. Fa uns anys en el mateix lloc hi havia dues finestres amb les mateixes dimensions en sentit vertical. Per damunt de la porta del magatzem s'endevina la llinda de fusta, formant un arc carpanell. Al primer pis hi ha dues finestres simètriques amb llinda de fusta. Al segon pis, hi ha dues obertures, una d'elles molt petita, de forma quadrada. La façana queda rematada per la canal de ceràmica que recull les aigües pluvials.

La façana està molt malmesa, ja que en ella no s'hi ha fet cap tipus d'intervenció. Tot i que encara s'observen varis impactes de trabuc en el que queda d'arrebossat de la façana, l'altra part s'ha anat desprenent deixant l'obra vista que consisteix en pedra molt irregular, amb molts galets de riera, totxo i tàpia. Al primer pis, hi ha dues obertures en mal estat, amb una llinda de fusta. Al segon pis o golfes, hi ha dues obertures; la primera d'elles molt malmesa, amb una llinda de fusta, i a la seva esquerra, una obertura de dimensions molt reduïdes. El baixant de la canal que recull les aigües de pluja de la coberta entra dins d'un pati, per la façana que es troba orientada al sud-oest.

Història

Les trabucades de la façana són el resultat d'un enfrontament entre els partidaris de Carles, germà de Ferran VII, revoltats contra la reina Isabel II, i els carlistes, un seguit partidaris conservadors i absolutistes. Entre els anys 1833 i 1874 Catalunya va patir tres guerres Carlines. La forma més habitual d'actuar del bàndol carlí era la formació de guerrilles que assaltaven diferents viles, i les ocupaven, requisaven i extorsionaven la població. Durant la primera guerra carlina, (Guerra dels Set Anys, 1833-1840) els carlins no van arribar mai a assaltar Caldes de Montbui. No obstant això cal deixar constància d'un episodi succeït el mes de febrer de l'any 1837, en un lloc conegut com el sot del Basté (entre Caldes de Montbui i Santa Eulàlia de Ronçana, quan dos pagesos anomenats Ignasi Basté i Valentí Marigó van cridar "ara passa la puta d'en Cordes" a la filla d'un masover, cap carlí de Santa Eulàlia. Com a represàlia van morir en un enfrontament varis homes, i a més a més, la població calderina va haver de pagar un impost i organitzar la seva pròpia defensa. El 1848, durant la segona Guerra Carlina (1846-1849) l'ajuntament no va prendre cap mesura quan els trabucaires del general carlí Castells van ocupar la vila i van causar diverses destrosses, sense que els calderins defensessin la vila. En arribar la tercera Guerra Carlina els carlistes van atacar la vila durant la nit del 29 al 30 de juliol de 1873, descontents perquè el municipi havia respost negativament al requeriment, de reclutar tots aquells homes entre 18 i 40 anys hàbils anar a combatre. El matí del dia 29, Francesc Puigjaner, comandant dels tres batallons de guies de la Diputació concentrats a Caldes, va reunir una junta de defensa al Balneari Rius, on s'allotjava. Els voluntaris calderins es van posar sota les ordres de Josep Margenat i Climent Torras. L'atac es preveia des de Sant Feliu, i per tant es van aixecar barricades als portals dels carrers de Vic, del Pont, de Bellit, i davant la fàbrica de Jaume Ferrer. Aprofitant que uns dels batallons de Guies havia anat a Granollers a cobrar sous endarrerits, Puigjaner va informar de la situació al coronel de la columna del Vallès, Asensi Vega. Aquest, però, per ordre del capità general de Barcelona no podia abandonar la capital vallesana. A les onze de la nit va començar la batalla a Caldes i durant tota la nit els calderins van resistir els atacs de les tropes enemigues des del raval del Remei, el Puigdomí i Sant Salvador. I finalment es van expulsar els carlins gràcies al suport de poblacions veïnes com Sentmenat i Sabadell així com d'una columna de soldats que es trobava a Granollers. Asensi Vega tenia prohibit intervenir; de manera que es va limitar a seguir als seus soldats. En acabar, Asensi Vega va ser sumariat i arrestat, tot i que per altra banda va ser nomenat fill adoptiu de Caldes de Montbui. Pel que fa al nombre de combatents que es van enfrontar a la batalla, les diferents fonts no coincideixen. Els carlins haurien perdut divuit

combatents i cinc guies de la Diputació. A aquests cal afegir-hi la mort de tres calderins, un la mateixa nit de l'enfrontament i els altres dos dies després com a conseqüència de les ferides. També hi participaren membres del clergat a les dues bandes; en el bàndol carlí combatia com a líder mossèn Galzeran i en el bàndol calderí mossèn Ignasi Vilamala rector de la parròquia, que repartia les municions amagades sota la capella de la Santa Majestat.

Bibliografia

- AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI (1992). Pla Especial de Protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Caldes de Montbui. Ajuntament de Caldes de Montbui.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.
- BALLART, J. i VILLANUEVA, J. (1984). Resum de la història de Caldes de Montbui. 2ª edició. Ajuntament de Caldes de Montbui. Caldes de Montbui.
- HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.-(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui. pp 20-21. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermalia.
- MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barelona.
- MOREU-REY, (1964). Caldes de Montbui, capital degana del Vallès. Rafael Dalmau editor. Barcelona.

